

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel./fax 81 467 91 27, 81 534 07 81

Lublin, 29 stycznia 2019 r.

RIO – II – 600/48/2018

Pani Barbara Pawlak

Wójt Gminy

08 - 504 Ułęż 168

Szanowna Pani Wójt

W dniach od 9 października do 20 listopada 2018 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Ułęż. Protokół kontroli podpisano 12 grudnia 2018 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości wyeliminowanych lub o incydentalnym charakterze, w zakresie których w trakcie kontroli udzielono stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Niezamykanie ksiąg rachunkowych na koniec poszczególnych miesięcy oraz niedokonanie ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2017 r. – str. 4-5 protokołu.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu programów komputerowych stosować właściwe procedury i środki chroniące przed modyfikacją zapisu, w tym dokonywać zamknięcia miesiąca, polegającego na wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów lub ich korekty w danym miesiącu, w związku z przepisami art. 23 ust. 1 oraz art. 25 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.).

Ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych, polegającego na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte

księgi rachunkowe, stosownie do przepisów art. 12 ust. 5 tej ustawy, dokonywać w terminie określonym w przepisach § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

1.2. *Niezachowanie zasady ewidencjonowania operacji gospodarczych w porządku systematycznym - str. 6-7 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- należności z tytułu dochodów budżetowych ewidencjonować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- rozrachunki z pracownikami, z tytułu rozliczeń kosztów podróży służbowych, ekwiwalentów za korzystanie z samochodów prywatnych do celów służbowych oraz wypłaconych i rozliczanych zaliczek, ewidencjonować na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
- przychody z tytułu odsetek od lokat terminowych ujmować na koncie 750 „Przychody finansowe”,
- dopisanie przez bank odsetek od lokat terminowych ewidencjonować na koncie 901 „Dochody budżetowe”, w dacie ich naliczenia przez bank, w związku z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości,

stosownie do zasad funkcjonowania kont, określonych w Załącznikach Nr 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.3. *Nieprzewodzenie ewidencji analitycznej do kont 901 i 902 – str. 7-8 protokołu.*

Prowadzić ewidencję szczegółową do kont 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” w sposób umożliwiający ustalenie stanu poszczególnych dochodów i wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji budżetowej, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r.

1.4. *Dokonanie zapisów w księgach rachunkowych niezgodnie z dekretacją zamieszczoną na dowodach księgowych, bez dowodów źródłowych lub na podstawie dowodów księgowych „Polecenie księgowania” niezawierających opisu operacji – str. 8 i 30 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów źródłowych, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zawierających m.in. opis operacji, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 4 ustawy.

1.5. Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa dochodów i wydatków – str. 8-9 protokołu.

Dochody i wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z ich charakterem, do właściwych paragrafów dochodów i wydatków określonych w Załącznikach Nr 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), w szczególności:

- dochody z tytułu zwrotu przez inne gminy kosztów wychowania przedszkolnego za uczniów uczęszczających do przedszkoli prowadzonych lub dotowanych przez gminę Ułęż, a niebędących jej mieszkańcami - w § 0830 „Wpływy z usług” lub § 097 „Wpływy z różnych dochodów”
- wydatki remontowe - w § 427 „Zakup usług remontowych”,
- wydatki z tytułu usług za dzierżawę słupów oświetlenia ulicznego - w § 430 „Zakup usług pozostałych”.

1.6. Wykazanie – na koniec 2017 r. – zobowiązania na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w wysokości niezgodnej ze stanem faktycznym i nieujawnienie tego faktu w toku inwentaryzacji – str. 10 i 21 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczych, na podstawie dowodów księgowych stwierdzających ich dokonanie, zgodnie przepisami art. 20 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na koniec każdego roku przeprowadzać rzetelną inwentaryzację zobowiązań drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich realnej wartości, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

1.7. Nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków trwałych, polegające na:

- ujęciu w jednej pozycji składników majątku składających się z odrębnych obiektów,
- nieujęciu wszystkich środków trwałych, dwukrotne ujęcie tych samych gruntów będących własnością gminy oraz niewyksięgowanie gruntów oddanych w trwałe zarząd jednostkom organizacyjnym (i nieujawnienie tych faktów w trakcie inwentaryzacji przeprowadzonej na koniec 2017 r.) – str. 11-13 i 20 protokołu.

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie ich wartości początkowej, ujmując każdy obiekt w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2018 r. poz. 997 z późn. zm.) i zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

W przypadku otrzymanych nieodpłatnie środków trwałych, jeżeli z dokumentu nie wynika ich wartość, dokonywać ich wyceny, zgodnie z przepisami art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

W księgach rachunkowych dokonywać zapisów odzwierciedlających stan rzeczywiście, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 powołanej ustawy, wprowadzając do ksiąg okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 tej ustawy; wyksięgować z ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy środki trwale przekazane jednostkom organizacyjnym w trwałe zarząd.

Na koniec każdego roku przeprowadzać rzetelną inwentaryzację aktywów, w tym gruntów w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich wartości, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

1.8. Nieprawidłowości w zakresie jednostkowych sprawozdań Urzędu Gminy za 2017 r., polegające na wykazaniu:

- w sprawozdaniu Rb-27S - zaniżonych kwot dochodów otrzymanych z tytułu dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa, w wyniku ich pomniejszenia o zwroty niewykorzystanych dotacji, dokonane w styczniu 2018 r.,
- w sprawozdaniu Rb-28S - zobowiązań w wysokości niezgodnej z ewidencją księgową (zawyżonych w rozdz. 75023 § 4010 o 633,16 zł, § 4110 o 113,40 zł i § 4120 o 16,25 zł),
- w sprawozdaniu Rb-N - zawyżonej kwoty depozytów na żądanie (o 1.137 zł) i pozostałych należności (o 35.859,30 zł) – str. 13-16 protokołu.

W jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” i Rb-28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r, poz. 109 z późn. zm.), w szczególności w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazywać kwoty dotacji celowych, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostki w okresie sprawozdawczym po pomniejszeniu o dokonane zwroty, zgodnie z przepisami § 3 ust. 5 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do tego rozporządzenia.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), mając na uwadze przepisy § 13 ust. 1 pkt 4 i 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik Nr 9 do tego rozporządzenia.

- 1.9. *Wykazanie – w bilansie budżetu gminy i bilansie Urzędu Gminy za 2017 r. – niektórych należności i zobowiązań w niewłaściwych pozycjach oraz - w informacjach uzupełniających do bilansu Urzędu – niewłaściwych danych dotyczących umorzenia pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych – str. 18-19 protokołu.*

W sprawozdaniach finansowych budżetu i Urzędu Gminy wykazywać informacje w zakresie ustalonym – odpowiednio – w załącznikach Nr 5, 7 i 12 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., stosownie do przepisów § 23 ust. 1 pkt 1 i 4, ust. 3 pkt 1, ust. 4 i 9 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.10. *Prowadzenie części ksiąg rachunkowych i wykonywanie czynności z zakresu obsługi finansowo-księgowej Zakładu Komunalnego, mimo niewskazania przez Radę Gminy Urzędu jako jednostki obsługującej Zakład – str. 39-40 protokołu.*

Obsługę finansowo-księgową Zakładu Komunalnego prowadzić po wskazaniu Zakładu przez Radę Gminy – w uchwale wskazującej Urząd jako jednostkę obsługującą, w związku z przepisami art. 10b ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.).

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 2.1.1. *Przypadki nieopodatkowania gruntów podatkiem rolnym. Niewyegzekwowanie deklaracji na podatki od nieruchomości i rolny od podatnika zwolnionego ustawowo z tych podatków – str. 23-25 protokołu.*

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 z późn. zm.).

Podatników, którzy nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.) i art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892) – obowiązku przedłożenia deklaracji na podatek od nieruchomości i podatek rolny, również w przypadku gdy grunty i budynki podlegają ustawowemu zwolnieniu z podatków, wzywać do ich złożenia, zgodnie z przepisami art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 6a ust. 9 ustawy o podatku rolnym, w związku z art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.). W przypadku niezłożenia deklaracji – określać decyzją wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

Wyjaśnić – w ramach czynności sprawdzających deklaracje podatkowe – na podstawie przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej, czy wszystkie budynki i grunty oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „B” (tereny mieszkaniowe) i „Bz” (tereny rekreacyjno – wypoczynkowe), wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, należące do podatnika wskazanego w protokole kontroli, spełniają przesłanki do zastosowania zwolnienia z podatku rolnego i od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 11 ustawy o podatku rolnym oraz art. 7 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W sytuacji gdy podany przez osobę prawną adres jej siedziby nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności, pisma (np. wezwanie do złożenia deklaracji) doręczać osobie fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata, także wtedy gdy reprezentacja ma charakter łączny z innymi osobami, stosownie do przepisów art. 151a § 1 w związku z art. 280 Ordynacji podatkowej.

Uwzględniając powołane przepisy, opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.2. Niewezwanie podatnika, zwolnionego z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy, do złożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na 2017 r., w której nie wykazano gruntów oraz wykazano nieprawidłową wartość budowli. Niewyegzekwowanie od tego podatnika deklaracji na podatek rolny i leśny na 2017 r. i w rezultacie nieopodatkowanie użytków rolnych oraz lasów – str. 25-27 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, postępować w sposób przewidziany przepisami art. 274 § 1 i 2 tej ustawy.

Jeśli budowle są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej opodatkowywać je podatkiem od nieruchomości, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Za podstawę opodatkowania budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, przyjmować wartość, o której mowa w przepisach o podatkach dochodowych, ustaloną na dzień 1 stycznia roku podatkowego, stanowiącą podstawę obliczania amortyzacji w tym roku, niepomniejszoną o odpisy amortyzacyjne, a w przypadku budowli całkowicie zamortyzowanych – ich wartość z dnia 1 stycznia roku, w którym dokonano ostatniego odpisu amortyzacyjnego, stosownie do przepisów art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Jeśli obiekt budowlany spełnia definicję budynku, wskazaną w przepisach art. 1a ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, do podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości (zwolnienia z tego podatku) przyjmować jego powierzchnię użytkową, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne i lasy, z wyjątkiem zajętych na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność rolnicza i leśna, opodatkowywać podatkiem rolnym i leśnym, stosownie do przepisów art. 1 ustawy o podatku rolnym i art. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1821 z późn. zm.).

Wyjaśnić:

- czy gminne budowle, wykorzystywane bezpośrednio do poboru, uzdatniania i przesyłania wody są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, mając na uwadze stanowisko Ministerstwa Finansów wyrażone w piśmie z dnia 16 października 2015 r., skierowanym do Unii Miasteczek Polskich w sprawie stosowania zwolnienia z podatku od nieruchomości na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych dla mienia gminnego wykorzystywanego na prowadzenie przez gminę gospodarki wodno – kanalizacyjnej (PL-LS.834.107.2015), zamieszczone na stronie www.mf.bip.gov.pl, zakładka działalność/baza wiedzy/pismo/podatki i opłaty lokalne/2015. Jeśli w wyniku ustaleń okaże się, że budowle te nie są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, wezwać podatnika, wskazanego w protokole kontroli do złożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na 2017 r., a skutki finansowe, dotyczące tej korekty wykazać w sprawozdaniu Rb-PDP w roku, w którym złożono korektę, mając na uwadze przepisy art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z § 3 ust. 1 pkt 12 „Instrukcji ...”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej,
- czy użytki rolne i lasy, będące w posiadaniu gminnej jednostki organizacyjnej, są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej; jeśli nie są - opodatkować je należnym podatkiem rolnym i leśnym, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.3. Dokonanie przypisu podatku od nieruchomości na koncie podatnika, który przestał istnieć z końcem 2015 r., w związku z jego niezarejestrowaniem w Krajowym Rejestrze Sądowym – str. 30, 31 protokołu.

Przypisu podatku na kontach podatników dokonywać na podstawie doręczonej stronie decyzji lub złożonej deklaracji, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze przepisy art. 212 w związku z art. 133 § 1 Ordynacji podatkowej oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Ponadto:

- dostosować postanowienia uchwały Rady Gminy Ułęż Nr XLVI/272/10 z dnia 29 października 2010 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Ułęż do przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi rada jest uprawniona wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe – str. 22 protokołu,
- opracować i przedstawić Radzie Gminy projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr XII/73/2003 Rady Gminy Ułęż z dnia 3 grudnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień w podatku od środków transportowych, dostosowując jej postanowienia do aktualnie obowiązujących przepisów art. 8 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych podlegają samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony – str. 22 protokołu,
- wystąpić do Starostwa Powiatowego w Rykach z wnioskiem o:
  - a) dokonanie zmiany w ewidencji gruntów i budynków dla gruntów oznaczonych symbolami: „Lzr Ps IV”, „Br Ps IV”, „Br RV”, „Br RIVb”, „Br R IIIa”, których nie przewiduje rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2016 r. poz. 1034 z późn. zm.), biorąc pod uwagę pismo Dyrektora Departamentu Podatków Lokalnych z dnia 4 listopada 2015 r. znak PL-LS.833.22.2015 w sprawie sposobu przeliczania użytków rolnych dla potrzeb podatku rolnego, w sytuacji gdy grunty te są oznaczone w ewidencji gruntów i budynków dwuczłonowo (zamieszczone na stronie www.mf.gov.pl w zakładce: działalność/bazawiedzy/pismo/podatki i opłaty lokalne/2015) – str. 23, 24, 26 protokołu,
  - b) aktualizację wpisu w ewidencji gruntów i budynków w zakresie dotyczącym wskazania tytułu prawnego władania gminnym gruntem przez gminną jednostkę organizacyjną, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2a pkt 2 w związku z art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne – str. 25 protokołu.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieterminowe wypłacenie pracownikowi ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy – str. 41 protokołu.

Ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacać w dniu ustania stosunku pracy, w związku z przepisami § 171 ust. 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.).

2.2.2. Niesporządzenie planów postępowań o udzielenie zamówień w 2017 r. i 2018 r. – str. 46-47 protokołu.

Sporządzać plany postępowań o udzielenie zamówień, jakie zamawiający przewiduje przeprowadzić w danym roku finansowym oraz zamieszczać je na stronie internetowej, stosownie do przepisów art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.).

2.2.3. Niewskazanie – w opisach przedmiotu udzielonych zamówień publicznych na przebudowę, modernizację i remont dróg gminnych oraz odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – wymagań zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę, osób wykonujących czynności w zakresie realizacji zamówienia – str. 47-48 protokołu.

W opisie przedmiotu zamówienia publicznego na usługi lub roboty budowlane, określać wymagania zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy Kodeks pracy, stosownie do przepisów art. 29 ust. 3a ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze przepisy art. 36 ust. 2 pkt 8a tej ustawy.

2.2.4. Nieprawidłowości w ogłoszeniach o zamówieniach i specyfikacjach istotnych warunków zamówień na przebudowę, modernizację i remont dróg gminnych oraz odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, polegające na:

- a) niezamieszczeniu – w ogłoszeniach – wykazu oświadczeń lub dokumentów wymaganych na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz na brak podstaw wykluczenia, pomimo wymagania tych dokumentów i oświadczeń w specyfikacjach,*
- b) niejednoznacznym określeniu – różnym w ogłoszeniu i specyfikacji – fakultatywnych podstaw wykluczenia wykonawców z postępowań, a w postępowaniu na przebudowę, modernizację i remont dróg gminnych wszczętym w marcu 2018 r. - także warunku udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej,*
- c) w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych:*
  - wymaganiu oświadczenia i dokumentów w zakresie fakultatywnych przesłanek wykluczenia, w sytuacji ich niewskazania w ogłoszeniu i w specyfikacji,*
  - wymaganiu złożenia wraz z ofertą dokumentów i oświadczeń na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu i brak podstaw wykluczenia,*
- d) w postępowaniach na przebudowę, modernizację i remont dróg gminnych:*
  - nieproporcjonalnym ustaleniu warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej i zawodowej oraz sytuacji ekonomicznej i finansowej,*
  - nieokreśleniu w ogłoszeniu o zamówieniu wielkości lub zakresu IV części zamówienia – str. 48-50, 54-56, 60-61-62 protokołu.*

W ogłoszeniu o zamówieniu zamieszczać wszystkie informacje wymagane przepisami art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym wielkość lub zakres zamówienia oraz wykaz oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu i brak podstaw wykluczenia, zgodnie z przepisami art. 41 pkt 4, 7 i 7a tej ustawy.

Zapewnić zgodność informacji zawartych w ogłoszeniu o zamówieniu i w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym dotyczących warunków udziału w postępowaniu oraz przesłanek wykluczenia z postępowania, mając na uwadze przepisy art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych; zawarcie w tych dokumentach sprzecznych ze sobą informacji powoduje

brak możliwości stwierdzenia, jakie w rzeczywistości warunki postępowania ustalił zamawiający, co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia i naruszać wskazane zasady postępowania.

Warunki udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego określać w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiając ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, w szczególności wyrażając je jako minimalne poziomy zdolności, stosownie do przepisów art. 22 ust. 1a ustawy Prawo zamówień publicznych.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Przewidując wykluczenie wykonawcy z postępowania na podstawie art. 24 ust. 5 ustawy – podstawy wykluczenia wskazywać w ogłoszeniu o zamówieniu, w specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub w zaproszeniu do negocjacji, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 6 tej ustawy.

Oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, żądać – na wezwanie – wyłącznie od wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona, w myśl przepisów art. 26 ust. 1 i 2 tej ustawy, mając na uwadze, że do oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wszyscy wykonawcy dołączają wyłącznie – aktualne na dzień składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu – oświadczenie wstępne w zakresie wskazanym przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zgodnie z art. 25a ust. 1 cytowanej ustawy.

2.2.5. Przewidzenie – w projekcie umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, stanowiącym załącznik do specyfikacji – możliwości udzielenia zamówień polegających na powtórzeniu podobnych usług, mimo nieokreślenia takiej możliwości w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i ogłoszeniu o zamówieniu.

Nieprawidłowe ustalenie – w specyfikacji – terminu udzielania wyjaśnień co do jej treści oraz warunków zwrotu i zatrzymania wadium – str. 50-52 protokołu.

Zapewnić wewnętrzną zgodność treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym dotyczących możliwości udzielenia zamówień polegających na powtórzeniu podobnych usług lub robót budowlanych, o których mowa w przepisach art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze przepisy art. 7 ust. 1 tej ustawy. W przypadku przewidywania możliwości udzielenia tych zamówień, wskazywać je w ogłoszeniu o zamówieniu w tym ewentualny zakres tych usług lub robót budowlanych oraz warunki na jakich zostaną one udzielone oraz uwzględniać ich wartość przy ustalaniu wartości zamówienia, zgodnie z przepisami art. 32 ust. 3 i art. 67 ust. 1 pkt 6 i ust. 1a ustawy.

W treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawierać postanowienia zgodne z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych, w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, w tym zasady udzielania wyjaśnień oraz zatrzymania i zwrotu wadium - zgodnie z przepisami art. 38 ust. 1 i art. 46 tej ustawy.

2.2.6. Wskazanie – w ogłoszeniach o udzieleniu zamówień publicznych – nieprawidłowej wartości zamówienia – str. 52, 58, 65 protokołu.

W ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia, zamieszczanym – zgodnie z przepisami art. 95 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych – w Biuletynie Zamówień Publicznych, zawierać informacje zgodne ze stanem faktycznym wg wzoru określonego w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1127).

2.2.7. Niewezwanie wykonawcy, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza w postępowaniach na przebudowę, modernizację i remont dróg gminnych:

- z lutego 2018 r. - do uzupełnienia dokumentów na potwierdzenie spełniania warunku udziału w postępowaniu lub złożenia wyjaśnień dotyczących tych dokumentów,
- z marca 2018 r. - do złożenia dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, a w konsekwencji wybranie jego oferty jako najkorzystniejszej, mimo że ze złożonych przez wykonawcę dokumentów nie wynikało, czy spełniał on warunki udziału w postępowaniu, w zakresie opisanym w ogłoszeniu o zamówieniu i specyfikacji istotnych warunków zamówienia – str. 57-58, 63-64 protokołu.

Wykonawcę, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza, wzywać do złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 i 2 tej ustawy. Jeżeli wykonawca nie złożył tych oświadczeń lub dokumentów albo innych dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, oświadczenia lub dokumenty są niekompletne, zawierają błędy lub budzą wskazane przez zamawiającego wątpliwości – wzywać do ich złożenia, uzupełnienia, poprawienia lub do udzielania wyjaśnień w terminie przez siebie wskazanym, chyba że mimo ich złożenia, uzupełnienia, poprawienia lub udzielenia wyjaśnień oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania, stosownie do przepisów art. 26 ust. 3 i 4 tej ustawy.

2.2.8. Niepoprawienie oczywistej omyłki w ofercie złożonej w postępowaniu na przebudowę, modernizację i remont dróg gminnych wszczętym w marcu 2018 r. – str. 63 protokołu.

Poprawiać w ofercie oczywiste omyłki pisarskie i rachunkowe, z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek i inne omyłki, niezwłocznie zawiadamiając o tym wykonawcę, którego oferta została poprawiona, stosownie do przepisów art. 87 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

3. W zakresie otrzymanych i udzielonych dotacji:

3.1. Przyjęcie – do obliczenia kwoty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej – niewłaściwej powierzchni użytków rolnych oraz faktur dokumentujących zakup oleju - z niewłaściwego okresu, co skutkowało zawyżeniem kwoty zwrotu (łącznie o 168,21 zł) – str. 66-67 protokołu.

Roczny limit zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego ustalać jako kwotę stanowiącą iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego, liczby 86 oraz powierzchni użytków rolnych, będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego, określonej w ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 1 lutego danego roku, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1340 z późn. zm.).

Kwotę zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej obliczać na podstawie ilości oleju napędowego zakupionego przez producenta rolnego, wynikającej z dołączonych do wniosku faktur VAT, stanowiących dowód zakupu oleju w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o zwrot podatku, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 3 cytowanej ustawy.

Ponadto w trakcie kontroli problemowej Zakładu Komunalnego w Ułężu stwierdzono zatrudnianie – od 2013 r. – na stanowisku „pełniącego obowiązki” kierownika Zakładu Komunalnego w Ułężu – str. 1 protokołu kontroli problemowej. Mając na uwadze, że przepisy nie przewidują stanowiska „pełniący obowiązki”, podjąć działania mające na celu zatrudnienie kierownika Zakładu Komunalnego w Ułężu, w związku z przepisami art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) i art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Pani tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Do wiadomości:
Rada Gminy Uleż

Jacek Grządka